

Vooraleer ...

derde jaargang juni 2007

Voorwoord

Parallel met 'Woonzinnig!', project rond jongeren in begeleid zelfstandig wonen en huisvesting, zetten we 4 lokale projecten op binnen de provincie Oost-Vlaanderen, met als thema 'vrije tijd'.

We haalden deze projecten reeds aan in onze eerste nieuwsbrief. Hoog tijd dus om de doelstellingen en evoluties binnen deze projecten te verduidelijken.

Na de Gentse start vorig jaar loopt de tournee 'Woonzinnig!' verder doorheen de provincie Oost-Vlaanderen. In april en mei dit jaar liep de tentoonstelling in Aalst en Geraardsbergen. In juni en september loopt de tentoonstelling achtereenvolgens in Ronse, St.-Niklaas en Hamme. Aan de tentoonstelling worden netwerken en beleidscontacten gekoppeld met de bedoeling tot actie over te gaan. Ook op Vlaams niveau zijn de onderhandelingen voor jongeren die BZW doen volop aan de gang. Partners zoals het Kinderrechtencommissariaat ondersteunen het project o.a. aan de hand van een adviesnota. Geïnteresseerden kunnen de rondreis volgen op de website www.woonzinnig.be. Uiteraard is iedereen ook welkom op de locaties zelf.

'Vrijetijds'-projecten

Waarom projecten rond 'vrije tijd' zult u misschien zeggen.

Vreemd genoeg, of misschien juist niet, blijkt vrije tijd een beschermende factor te zijn voor het welzijn van iedere mens, dus ook voor kinderen en jongeren.

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind is waarschijnlijk de enige tekst ter wereld waar een "recht op spel" staat geschreven.

Spel en vrije tijd zijn inderdaad heel belangrijk voor kinderen en jongeren: tijd om te spelen, tijd om te sporten, rond te hangen met je vrienden, om actief te zijn in een vereniging of club, om je te amuseren in het jeugdhuys ...

Vrije tijd is niet enkel een kans, maar ook een recht om jezelf te kunnen ontspannen, sociaal contact te kunnen maken en je te kunnen ontwikkelen!

Vrije tijd

een recht...

In 1948 kwam de **Universele Verklaring van de Rechten van de Mens** tot stand. Een document van de Verenigde Naties dat duidelijk een antwoord wilde zijn op de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog. In de Verklaring werden de 3 groepen rechten voor het eerst samen vermeld. Naast de burgerlijke en politieke kwamen de sociale, economische en culturele, en ook de collectieve rechten aan bod.

Het **Europees Verdrag van de Rechten van de Mens** dateert van 1950.

Vóór de jaren '60 werden kinderen gezien als het bezit van volwassenen. Ze werden niet gezien als personen met een eigen mening. In de klassieke mensenrechtenverdragen werd dan ook geen aandacht geschonken aan de aparte positie die kinderen innemen.

Vanaf de jaren '60 begon men te beseffen dat kinderen recht hebben op een speciale bescherming aangezien ze bijzonder kwetsbaar zijn. Anderzijds dienen kinderen ook deel te nemen aan de samenleving en moet hun mening gehoord worden. Toch blijft in het recht iedereen die jonger is dan 18 jaar minderjarig. Dat betekent dat men juridisch onbekwaam en afhankelijk is. Een minderjarige moet op juridisch vlak door zijn ouder(s) of voogd vertegenwoordigd en bijgestaan worden.

Vanuit het standpunt van de mensenrechten bestaan hierover verschillende meningen: sommigen oordelen dat je op basis van leeftijdsverschillen niet mag discrimineren. Kinderen zijn mensen en bijgevolg moeten ze van alle mensen- en burgerrechten kunnen genieten. Bovendien moeten ze die rechten zelfstandig kunnen uitoefenen, tenzij hun onbekwaamheid kan worden bewezen.

Anderen willen de mensenrechten progressief aan kinderen toekennen. Zij pleiten ervoor om de meerderjarigheidsgrens te verlagen, omdat kinderen volgens hen reeds vroeger bekwaam zijn dan wordt aangenomen. Kinderen worden geleidelijk competent (bekwaam) en dat proces begint veel vroeger dan men aanvankelijk dacht. Kinderen moeten dan ook geleidelijk hun rechten kunnen opnemen. (vb. medische meerderjarigheid op 14 jaar, seksuele meerderjarigheid op 16 jaar). Of kinderen hun rechten al dan niet zelfstandig moeten kunnen uitoefenen is een discussie die nog volop bezig is.¹

Om de rechten van kinderen beter te kunnen beschermen, hebben de Verenigde Naties en UNICEF op **20 november 1989** het **Verdrag inzake de Rechten van het Kind** aangenomen. In dit internationale verdrag is vastgelegd dat kinderen recht hebben op verzorging, bescherming en respect. 20 november is sinds 1989 de Dag van de Rechten van het Kind.

Het officiële Verdrag voor de Rechten van het Kind bestaat uit **vierenvijftig artikelen**.

De tien belangrijkste zijn

- Alle rechten gelden voor alle kinderen over de hele wereld.
- Het recht op een naam en een nationaliteit.
- Het recht op bescherming tegen kinderarbeid.
- Het recht om je mening te geven en informatie te verzamelen
- Het recht om op te groeien bij familie.
- Het recht op een veilig en gezond leven.
- Het recht op bijzondere zorg voor gehandicapte kinderen.
- Het recht op onderwijs.
- Het recht op bescherming tegen mishandeling en geweld.
- **Het recht op spel en ontspanning.**

¹ Infopakket mensenrechten November 2004
Liga voor Mensenrechten & Amnesty
International pagina 3; 7-9

De inhoud van het Kinderrechtenverdrag kan ingedeeld worden volgens de drie 'P's:

- **Protectie:** rechten die kinderen beschermen tegen kindermishandeling en uitbuiting. Dit zijn de beschermingsrechten.
- **Provisie:** rechten die aan kinderen voorzieningen garanderen zoals voeding, gezondheidszorg, onderwijs. Dit noemen we ook overlevings- en ontwikkelingsrechten.
- **Participatie:** rechten zoals het recht op vrije meningsuiting, het recht op vereniging, toegang tot informatie. We noemen dit ook inspraakrechten.

Elk land dat het verdrag heeft aangenomen is verplicht om regelmatig een rapport op te stellen over de situatie van de rechten van kinderen in hun land. In België is dit onder meer de taak van het **Kinderrechtencommissariaat**. Het Kinderrechtencommissariaat stimuleert verder de beleidsverantwoordelijken om rekening te houden met de rechten van de kinderen. Met het **Kindereffectenrapport** wil de Vlaamse overheid haar beleid en regelgeving toetsen aan de bepalingen van het Kinderrechtenverdrag.

In een **decreet van 1993** werd gesteld dat gemeenten bij het opstellen van een gemeentelijk jeugdwerkbeleidsplan **inspraak van jongeren en kinderen** moeten organiseren.

Begin jaren '90 werden dan ook in heel wat gemeenten **kindergemeenteraden** opgericht.

...voor ieder kind?!

De leefwereld van minderjarigen bestaat uit allerlei domeinen zoals school, vrije tijd, ... Ze komen tot ontplooiing doordat ze deelnemen aan die verschillende domeinen van de maatschappij. Om dit mogelijk te maken moet er ruimte gecreëerd worden. Deze ruimte moet **toegankelijk** zijn voor iedereen, **ook voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren**.

Maatschappelijke kwetsbaarheid komt erop neer dat kinderen en jongeren uit lagere sociale lagen van de samenleving een opeenhoping van negatieve ervaringen met maatschappelijke instellingen ondergaan en dat dit leidt tot een ongunstig perspectief.

Maatschappelijke kwetsbaarheid situeert zich binnen de contacten met maatschappelijke instellingen, in het telkens weer te maken krijgen met de controlerende en sanctionerende aspecten van het maatschappelijk aanbod en het minder kunnen genieten van het positieve aanbod. Maatschappelijk kwetsbaren beschikken niet altijd over de verwachte kennis, vaardigheden en flexibiliteit om naar maatschappelijke instellingen toe te stappen of de positieve aspecten van deze instellingen te zien.

Maatschappelijk kwetsbaar wijst op een interactie en een proces van opeenstapeling. Een mens of een bevolkingsgroep is kwetsbaar voor iets, nl. in de relatie tot maatschappelijke instellingen en hij/zij wordt het steeds meer.²

Naast structurele kenmerken van een gezin/bevolkingsgroep (vb. behorende tot een lagere sociale klasse) en/of culturele verschillen (taal, godsdienst, ...), kan ook de structuur van de samenleving als geheel leiden tot kwetsingsprocessen zoals bijv. individualisering, het wegvallen van sociale netwerken, sociale bindingen, formatisering, toenemende verwachtingen, ...³

Interessant hierbij is de **theorie van de sociale bindingen van Hirshi** waarbij wordt vertrokken van de band van hechting van het kind met de leerkracht. Door die band zal het kind zich inzetten voor de taken en de opgelegde schooltucht accepteren. Die bindingen komen zomaar niet tot stand. Ze ontstaan omdat de leerling er iets voor terug krijgt: affectie, prestige, respect. Bij bindingen speelt het

² Draaiboek 'Een plek voor kinderen. Een plaats voor jongeren', 2002

³ "Ik verveel me te pletter", Marlies Bossuyt, eindwerk 2004-2005, Sociaal-Agogisch Werk, West-Vlaanderen

proces van geven en ontvangen een belangrijke rol.

Voor jongeren uit sociaal lagere geledingen is het schoolaanbod echter veel minder aangepast en motiverend. De kinderen zijn minder vertrouwd met de verbaal-abstracte denkpatronen, de informele omgangsregels en taalgebruik. Zo ontstaan heel wat misverstanden. Voor kinderen uit dergelijke milieus wordt de afstand tussen de gezinscultuur en de schoolcultuur een ware kloof.

Zoals hoger gesteld komen kinderen en jongeren tot **ontplooiing** door deel te nemen aan allerlei domeinen van de maatschappij relevant binnen hun leefwereld.

Naast het domein van de school is het voor kinderen en jongeren belangrijk aansluiting te vinden bij het bestaande vrijetijdsaanbod.

Om dit mogelijk te maken moet er, zoals reeds hoger gesteld, **ruimte gecreëerd worden**. Deze ruimte moet aldus **toegankelijk zijn voor iedereen**, ook voor maatschappelijk kwetsbare minderjarigen.

Het gaat over **fysieke, psychische en beleidstoegankelijkheid**.

Fysieke toegankelijkheid hangt samen met:

- **Bekendheid**: is het aanbod gekend?
- **Beschikbaarheid**: zijn vb. de openingsuren van het jeugdhuis afgestemd op de uren dat jongeren naar het jeugdhuis kunnen komen?
- **Bereikbaarheid**: is de organisatie centraal gelegen, is er openbaar vervoer, ...
- **Betaalbaarheid**: lage inkomtprijzen bij fuiven, ...
- **Bruikbaarheid**: is de sportinfrastructuur aangepast?

Psychische toegankelijkheid hangt samen met:

- **Bereikbaarheid**: het referentiekader van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren kan verschillen van dat van vb. jeugdwerkers. Kunnen jeugdwerkers deze kinderen en jongeren bereiken?
- **Hanteerbaarheid**: begeleiders worden soms geconfronteerd met moeilijk gedrag in de groep. De houding van de begeleiders op conflicten speelt een grote rol in het al dan niet afhaken van de minderjarigen. Hierbij verwijzen we als voorbeeld naar de onderstaande **Conflict Disk**.

Beleidstoegankelijkheid:

Het beleid moet enerzijds aandacht hebben voor een toegankelijkheidsverhoging van het jeugdwerk en anderzijds transparantie, participatie en inspraak bevorderen.⁴

---

⁴ www.uitdemarge.be/fileadmin/PDF/teksten/visietekst.pdf (10 september 2004)

De Conflict Disk

Dit is een project van de Preventieteams Bijzondere Jeugdbijstand Antwerpen, Oost- en West- Vlaanderen en de Vlaamse Dienst voor Speelpleinwerking (VDS).

Speelpleinwerking is een jeugdwerkvorm die zich richt op speelplezier van kinderen tijdens de vakantie. Deze laagdrempelige initiatieven bereiken veel kinderen tussen 3 en 12 jaar.

Speelpleinmonitoren worden echter ook geconfronteerd met storend gedrag.

De Conflict Disk (CD) is een instrument om samen met monitoren op zoek te gaan naar constructieve oplossingen bij aanhoudende conflictsituaties.

De CD reikt twee manieren aan om te denken rond storend gedrag en met conflictsituaties om te gaan.

- Het eerste luik, 'startkabels', bevat een stappenplan om met concreet storend gedrag om te gaan. Stap voor stap kan men bekijken hoe de relatie met een kind te verbeteren en kan men zoeken naar positieve en constructieve oplossingen. Bij pech tijdens de vakantie, kunnen de startkabels een hulp zijn.

De startkabels bieden een mix van achtergrondinformatie over kinderen en storend gedrag, concrete tips en experimenten om uit te proberen en een logisch denkader om het probleem te benaderen. Ze zijn als het ware een alarmprocedure die wordt opgestart als een begeleider echt in de knoop geraakt met een kind.

- Het tweede preventieve luik, 'onderhoudsboekje', geeft concrete en praktische tips om de speelpleinwerking nog beter af te stemmen op alle kinderen. Het geeft aan hoe men storend gedrag kan voorkomen door de speelpleinorganisatie onder de loep te nemen. Dit deel van de CD biedt concrete kapstukken om op een preventieve manier met conflicten om te

gaan: de huidige manier van werken, het systeem, regels en afspraken kritisch in vraag stellen doorheen het jaar en in de zomervakantie.

De CD is bedoeld voor speelpleinwerkingen maar is ook toepasbaar op andere jeugdwerkvormen. Het is een handleiding voor verantwoordelijken en/of hoofdbegeleiders om samen met de ploeg aan de slag te gaan.

De CD is geen middel om kinderen te 'repareren' of om de begeleiders bij te stellen. De CD is geen middel om snel van storend gedrag af te zijn, maar dekt evenmin de zaken toe met de 'mantel der liefde'.

De CD probeert wel begeleiders stap voor stap te loodsen uit een moeilijke conflictsituatie met een kind en biedt concrete methodieken aan om meer inzicht te krijgen op de aanleiding van het gedrag (wat versterkt het, wanneer komt het voor, enz?).

De CD biedt aldus:

- meer inzicht in de (conflict-)situatie
- samen met een ploeg begeleiders
- een positief en constructief proces
- een denkkader en verschillende kapstukken
- praktische experimenten tips en trics

Meer info: www.speelplein.net

Toegankelijkheid van kansengroepen in de Stad Geraardsbergen

De preventiewerking Bijzondere Jeugdbijstand, arrondissement Aalst, wil de toegankelijkheid van het aanbod aan naschoolse activiteiten en vrijetijdsbesteding voor kinderen en jongeren uit de kansengroepen in de stad Geraardsbergen onderzoeken en de resultaten ervan kenbaar maken aan beleidsverantwoordelijken.

Aldus kan de preventiewerking bijdragen tot het verhogen van de toegankelijkheid voor kansengroepen.

De doelgroep voor het project zijn jongens en meisjes tussen 6 en 18 jaar in een kwetsbare leefsituatie.

Het project vertrekt vanuit het gegeven dat er heel wat initiatieven bestaan voor kwetsbare jongeren, maar dat deze niet altijd bekend zijn bij de jongeren, hun begeleiders of de hulpverleners.

Zelfs al zijn de initiatieven gekend, dan nog blijkt uit de praktijk een hoge drempel voor de toegankelijkheid. Het reguliere jeugdwerk is niet altijd toereikend om deze jongeren te aanvaarden en te motiveren.

Het project beoogt de participatiekansen en maatschappelijke integratie van kwetsbare jongeren te verhogen, door hun kansen te maximaliseren om beroep te doen op, en deel te nemen aan bestaande organisaties, diensten en initiatieven.

Anderzijds wil de preventiewerking ook de diensten motiveren om in hun aanbod aandacht te hebben voor kwetsbare jongeren.

Tevens wil het project hulpverleners informeren over bestaande initiatieven, zodat ze die informatie kunnen opnemen in hun begeleiding.

Het project werd aanvankelijk te ruim gezien. Oorspronkelijk was het immers het opzet om een overzicht te geven van alle

laagdrempelige initiatieven in alle sectoren en alle regio's van het arrondissement Aalst. De verzamelde gegevens waren onoverzichtelijk en moeilijk te hanteren. Daarom werd het project afgebakend tot **Geraardsbergen** en de **vrijetijdssector**. Het project wil initiatieven en diensten voor de doelgroep bundelen, op een handige manier structureren en bekendmaken.

Meer info:

- Liliane Van Gysegem, voorzitter Comité voor Bijzondere Jeugdzorg Aalst: vanderspeeten@tijd.com
- Sibylla Mechnig, Preventieteam Jongerenwelzijn Oost-Vlaanderen: sibylla.mechmig@wvg.vlaanderen.be

Struikelen over drempels

In tal van publicaties zijn cijfergegevens terug te vinden over de **ongelijke participatie van bepaalde groepen in het vrijetijdsaanbod**. Jongeren uit kansarme milieus, laaggeschoolden en jongeren van allochtone afkomst zijn ondervertegenwoordigde groepen. **Dit heeft, volgens onderzoeksrapporten, te maken met drempels. Zichtbare en onzichtbare drempels, materiële en immateriële. Drempels die uitgerekend de meest kwetsbare jongeren in de samenleving niet kunnen nemen, daar struikelt ook de preventiewerking van Dendermonde over!**

In een eerste fase werd er, het jaaractieplan getrouw, vooral veel onderzoekswerk verricht. Wat is de toestand in het arrondissement Dendermonde?

Een eerste concrete stap hiertoe was de rondetafel eind 2005. Vertegenwoordigers van sport, jeugd, en cultuur van de verschillende gemeenten werden uitgenodigd voor een denk- en discussiemoment. Na een uiteenzetting door Filip Devriendt over de verschillende soorten drempels, en wat er eventueel aan kan gedaan worden, werd hierover in twee groepen gereflecteerd. Als afsluiter werd de projectfiche voorgesteld. Via deze projectfiche wilde de preventiewerking een beeld krijgen van wat er in de gemeenten Berlare, Dendermonde, Hamme, Lebbeke, Wetteren en Zele aanwezig is, en hoe de verschillende aandachtsgroepen hierin participeren.

De respons op deze projectfiche was interessant, maar (volgens de regels van het wetenschappelijk onderzoek) te laag om er echt besluiten uit te mogen trekken. Toch waren een aantal belangrijke tendensen terug te vinden. Deze tendensen werden getoetst bij een aantal bevoorrechte getuigen. Preventiecellen trokken naar twee schepenen, drie

sportfunctionarissen, een verantwoordelijke van een jeugddienst en één van een jeugdhuis, een cultuurbeleidcoördinator en -functionaris. Tijdens deze interviews kregen de eerder gevonden tendensen verdere verdieping.

In een volgende stap werden de jongeren zelf aan het woord gelaten. Via focusgroepen werd een kwalitatief onderzoek gedaan. De vraag hoe jongeren uit de aandachtsgroepen zelf hun vrije tijd en het vrijetijdsaanbod beleven stond centraal. Volgende groepen werden bezocht: vier voorzieningen Bijzondere Jeugdbijstand, Habbekrats Wetteren en Hamme, twee scholen uit het basisonderwijs, vier scholen middelbaar onderwijs (waaronder het Deeltijds Onderwijs), en twee scholen Buitengewoon Onderwijs.

Deze inzichten werden gebundeld in een verslag, mét conclusies én voorstellen. Dit alles zal gepresenteerd worden tijdens een rondetafelgesprek. Mensen die de mogelijkheid hebben met deze voorstellen iets te doen, alsook diegenen over wie dit verslag gaat, zijn van harte welkom!

De zinvolheid van dit project kan o.a. afgemeten worden aan de mate waarin deze aanbevelingen een vervolg kennen. Doorheen het traject hebben tientallen jongeren en volwassenen nagedacht en ideeën uitgewisseld over drempels en participatie van de beschreven doelgroepen. De eerste rondetafel had als direct en tastbaar resultaat dat Cojema door twee jeugddiensten aangezocht werd om een procesbegeleiding rond toegankelijkheid te verzorgen. Zoals steeds zal ook hier "de weg naar ..." een belangrijke bijdrage geleverd hebben in het opzet.

Meer info:

- Els Schelfhout, voorzitter Comité voor Bijzondere Jeugdzorg, Dendermonde; els.schelfhout@ocmwhamme.be
- Stijn Mus, Preventieteam Jongerenwelzijn Oost-Vlaanderen; stijn.mus@wvg.vlaanderen.be

Kortingsmodellen vrije tijd Lokeren

De preventiewerking Waasland onderzocht in hoeverre het verlagen van materiële drempels de toegankelijkheid van vrije tijd voor onze doelgroep al dan niet verhoogt. Meer specifiek en vanuit preventief oogpunt richtte zij zich op kinderen tussen 6 en 12 jaar. Onderzoeken over verschillende bestaande kortingsmodellen werden grondig bestudeerd. Ook de werking van de kortingsmodellen in de praktijk werd onder de loep genomen.

Aangenaam verrassend werd vastgesteld dat kortingsmodellen zoals de 'kansenas' en de 'doe-bons', welke reeds enige tijd in Aalst en St.-Niklaas van toepassing zijn, onze vooropgestelde doelgroep wel degelijk bereiken.

De overtuiging was unaniem dat een dergelijk kortingsmodel structureel zou moeten ingeburgerd zijn voor de kansarme doelgroep.

Vanuit de omgevingsanalyse besliste de preventiewerking o.a. om bovenstaande kortingsmodellen voor vrije tijd voor te stellen in Lokeren.

Met de stadsdiensten van Lokeren werd een overleg samengesteld met betrokkenen op het vlak van beleid en vrije tijd. We denken hierbij aan cultuur, sport, jeugdbewegingen, welzijn, ...

De partners waren enthousiast over een dergelijk gestructureerd voorstel. Om op zijn minst op de hoogte te zijn van wat reeds bestaat aan vrije tijd en de daaraan verbonden kortingen werd intensief gewerkt aan het ontwerp van een vrije tijds-zoekgids. Deze gids ontstond vanuit de samenwerking van alle betrokken vrije tijds-partners in het Lokerse. De gids werd verspreid over alle stadsdiensten van Lokeren en intermediairen.

Ook de consulente hulpverlening van de Comit es voor Bijzondere Jeugdzorg van St.-Niklaas en Dendermonde en van de Sociale Dienst bij de Jeugdrechtbank van Dendermonde en de lokale voorzieningen Bijzondere Jeugdbijstand verkregen de zoekgids als werkinstrument naar de doelgroep toe. Op die manier hoopt de preventiewerking Waasland de doelgroep meer te kunnen bereiken en aan te zetten tot meer deelname aan vrije tijd.

De zoekgids staat ter beschikking op de website van de stad Lokeren. Het is een handige gids waar het aanbod tot vrije tijd kan worden opgezocht op basis van leeftijd, van periode, en volgens interesse. Bij ieder aanbod staat al dan niet een korting vermeld voor mensen met een laag inkomen.

De zoekgids wil een aanzet zijn tot het opsporen van hiaten aan kortingen en het overgaan tot acties. De preventiewerking stimuleert eerder een structureel kortingssysteem voor de kansarme doelgroep.

Meer info:

- Herman Verhelst, voorzitter Comité voor Bijzondere Jeugdzorg Sint Niklaas;

herman.verhelst@cvloost.org

- Valerie Dhondt, Preventieteam Jongerenwelzijn Oost-Vlaanderen;

valerie.dhondt@wvg.vlaanderen.be

JOWE **(JOngerenWERking)**

Korte Historiek

Dit vrijetijdsaanbod is ontstaan uit een samenwerking tussen de plaatselijke voorzieningen Bijzondere Jeugdbijstand OOC Zonnelied en Begeleidingstehuis vzw Dageraad. Deze voorzieningen voelden een vijftal jaar terug de nood aan een specifiek vrijetijdsaanbod voor jongeren uit de hulpverlening. Met de steun van de stad Ronse is deze werking stap voor stap gegroeid. Enkele jaren terug werd ook vzw LEJO (vrijetijdsorganisatie voor maatschappelijk kwetsbare jongeren) betrokken bij dit verhaal. Vandaag wordt de wekelijkse werking volledig gedragen door vzw LEJO. Een stuurgroep met de eerder genoemde initiatiefnemers, de Stedelijke Jeugddienst en de preventiewerking Bijzondere Jeugdbijstand van de regio biedt ondersteuning.

JOWE nu

JOWE kan tegenwoordig het best omschreven worden als: **'een laagdrempelig en open vrijetijdsaanbod voor plustwaalfjarige jongeren uit Ronse en omstreken.** JOWE, als ontmoetingsplaats, wil deze jongeren dichtbij én inspelend op hun leefwereld kansen tot ontplooiing geven.'

Het initiatief richt zich tot jongeren die niet of in mindere mate worden bereikt door het reguliere jeugdwerk. Er worden vooral jongeren gerekruteerd via hulpverlenende diensten (of jongeren die in het verleden hulpverlening kregen). Toch staat het project open voor iedereen.

Voor plustwaalfjarige jongeren is er elke woensdagmiddag (van 14u30 tot 17u30) werking; jongeren vanaf zestien jaar kunnen er terecht op woensdagavond (van 18u30 tot 21u30 - JOWE-MAX).

Activiteiten

Het JOWE-aanbod speelt zich volledig af in de vrije tijd. Waarbij de jongeren in een ontspannen en veilige sfeer de kans krijgen om te groeien.

Daarbij wordt bewust gekozen voor een laagdrempelige toegang: lage deelnameprijs, geen lidkaarten, vele instapmomenten, vrijblijvende deelname, ...

Het activiteitenaanbod valt samen te vatten in de volgende onderverdeling:

- **sport- en buitenactiviteiten**
Voorbeelden zijn: hoogteparcours, avonturenparcours, samenwerkingsopdrachten, kanovaren, baseball, voetbal, fitness, rugby, zwemmen,...
- **Vormende activiteiten**
Voorbeelden zijn: bezoek brandweer, film met nabespreking over racisme, workshop kunst, drugsspel,...
- **Ontspannende activiteiten**
Voorbeelden zijn: bowling, cinema-bezoek, pretparkbezoek,...
- **Expressieve activiteiten**
Voorbeelden zijn: fototentoonstelling, deelname kunstbende (dans, performance), lokaal inrichten,...

Doelstellingen van het JOWE-project van de preventiewerking

JOWE blijkt een succesvol initiatief. De preventiewerking zette een samenwerkingsverband op met de vzw Lejo om inzicht te verwerven in de succesfactoren. De preventiewerking analyseerde gedurende de projectperiode de verzamelde gegevens over het initiatief, zijn werking en zijn doelgroep. De bedoeling is om via beschrijving en bekendmaking, de kennis en de overdraagbaarheid te bevorderen.

Bedoeling is eveneens om de toeleiding naar het initiatief te verbreden, enerzijds naar een ruimer aantal voorzieningen binnen de bijzondere jeugdbijstand, anderzijds naar jongeren die niet worden begeleid binnen de bijzondere jeugdbijstand.

Tijdens de projectperiode wordt ernaar gestreefd de werking van JOWE-MAX solide uit te bouwen om op langere termijn een vrijwilligerswerking te laten groeien.

Meer info:

- Lejo; info@lejo.be
- Tine Behaeghe, Preventieteam Jongerenwelzijn Oost-Vlaanderen; tine.behaeghe@wvg.vlaanderen.be

Jongerenwelzijn

Zoals we vermeldden in onze vorige nieuwsbrief is de **afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, sedert de reorganisatie Beter Bestuurlijk Beleid (BBB), omgedoopt tot het Agentschap Jongerenwelzijn**. Het Preventieteam Bijzondere Jeugdbijstand draagt nu de benaming Preventieteam Jongerenwelzijn Oost-Vlaanderen.

Opvoedingsondersteuning

Vlaams minister van Welzijn, Inge Vervotte, ontwikkelde in 2006 een Globaal Plan Bijzondere Jeugdzorg, dat een antwoord moet bieden op de problemen waarmee de sector wordt geconfronteerd. Enerzijds wil de minister het aanbod van opvangplaatsen en begeleiding in de Bijzondere Jeugdbijstand tegen 2009 met 14 procent uitbreiden. Naast deze extra opvangplaatsen wil ze anderzijds vooral een flexibeler hulpverlening, zodat elke

jongere die hulp krijgt die hij of zij nodig heeft.

Ook op preventie wordt zwaar ingezet. De minister opteert voor een slagvaardig voortraject dat de instroom van de Bijzondere Jeugdzorg verkleint. Er wordt gekozen om de deelname van ouders een versterkte plaats te geven, zowel op het niveau van de hulpaanbieders, als op het structurele en regionale niveau.

Doelstelling 5 van het Globaal Plan luidt als volgt: "We richten 14 opvoedingswinkels op die laagdrempelig opvoedingsadvies aanbieden". Het aanbod van opvoedingsadvies kan plaatsvinden binnen de geplande opvoedingswinkels in de centrumsteden. Deze opvoedingswinkels dienen als instap-punt van het netwerk. De huidige preventieconsulenten zullen ingezet worden binnen de netwerking.

Het voorstel van decreet rond opvoedingsondersteuning omschrijft de nieuwe opdrachten van de preventieconsulenten Bijzondere Jeugdbijstand.

het preventieteam

Agentschap Jongerenwelzijn
Preventieteam regio Oost-Vlaanderen
Ferdinand Lousbergskaaï 106 bus 21
9000 Gent

tel. : 09/235.32.70

fax: 09/235.32.85

algemeen mailadres: preventiebjb.oostvlaanderen@vlaanderen.be

Dirk Dermaut, teamverantwoordelijke

☎ 09/235.32.71

dirk.dermaut@wvg.vlaanderen.be

Sibylla Mechnig, preventieconsulent

☎ 09/235.32.75

sibylla.mechnig@wvg.vlaanderen.be

Tine Behaeghe, preventieconsulent

☎ 09/235.32.73

tine.behaeghe@wvg.vlaanderen.be

Stijn Mus, preventieconsulent

☎ 09/235.32.76

stijn.mus@wvg.vlaanderen.be

Valerie Dhondt, preventieconsulent

☎ 09/235.32.77

valerie.dhondt@wvg.vlaanderen.be

Leen Verzele, preventieconsulent

☎ 09/235.32.70

leentje.verzele@wvg.vlaanderen.be

Mieke Vannieuwerburgh,

secretariaatsverantwoordelijke

☎ 09/235.32.69

annemarie.vannieuwerburgh@wvg.vlaanderen.be

COLOFON

Tekst: Valerie Dhondt, Leen Verzele, Julien Vandermast, Liliane Van Gysegem

Redactieraad: Valerie Dhondt, Annie Janssens, Karin Maes, Julien Vandermast, Liliane Van Gysegem, Leen Verzele

Verantwoordelijke uitgever: Lucien Rahoens

Vlaamse overheid

